

[Bertel Dahlgaard.]

Dernæst er toldens betydning beskyttelsesmæssigt — jeg vil ikke sige finansielt — reduceret, fordi krigstidens restriktions- og valutapolitik har været bestemmende for en så overordentlig stor del af indførslen, og toldbeskyttelsen derfor har været af mindre aktuel interesse. Det er imidlertid indlysende, at en liberalisering af samhandelen mellem landene atter vil skyde toldproblemerne i forgrunden, idet de protektionistiske kræfter rundt om i landene vil søge, som vi allerede ser, at få restriktionerne erstattet med prohibitive toldsatser. For Danmarks vedkommende er vi allerede nået så vidt, at en enkelt virksomhed indsætter halvsideannoncer i bladene om den beskyttelse, som det er nødvendigt for virksomheden at få. Jeg vil advare lidt mod denne fremgangsmåde. Jeg er bange for, at den vil give bagslag. Jeg synes, vi skulle erindre, at det, man nu fra erhvervslivets side har forlangt gennem mange år, er fri konkurrence, og så var det måske bedst nu foreløbig at tale om fri konkurrence og ikke i selve overgangstiden ligefrem begynde at annoncere om det, som skal ophæve den fri konkurrence.

Et af de store problemer i Marshall-landenes samarbejde om liberaliseringen er netop, om dette samarbejde kan blive så fast og målbevidst, at man dergennem for det første hindrer forhøjelse af landenes toldsatser, for det andet får øget fart i arbejdet for en gradvis nedsættelse af landenes toldsatser ved internationale aftaler — det er det arbejde, der i fjor påbegyndtes i Anney — og for det tredje enes om at ophæve forskelspriser med hensyn til råstoffer, så Danmark f. eks. ikke skal arbejde med stål til højere priser, end den engelske industri må betale. Når vi kæmper for frihandel, skal vi ikke blot betragte problemerne ved at se ind ad vore vinduer, sådan som det foreliggende forslag har tendens til.

I denne forbindelse er der iøvrigt grund til, forekommer det mig, at minde om det skandinaviske toldunionsproblem. Der kan ikke være tvivl om, at gennem en rigtig udformning af en skandinavisk toldunion var der mulighed for at lade en sådan union blive et led i den almindelige nedbrydning af toldskranker set i et internationalt perspektiv, samtidig med at det store fælles-skandinaviske marked kunne øge de skandinaviske landes produktionsmæssige konkurrenceevne og forlene et samlet Skandinavien med en handelspolitisk styrke, der kunne komme alle de tre lande tilgode.

Jeg er enig med det ærede medlem hr.

Aksel Møller i, at det er dybt deprimerende, at de nordiske lande ikke formår at forene deres politik efter større linier. Det er anden gang i løbet af et år, at en fælles skandinavisk politik med vid horisont er bristet. Det synes mig, som om Nordens statsmænd ikke står mål med de vældige opgaver, tiden stiller dem, og ikke formår at fæstne i bevidstheden, hvorledes nutidens store statsdannelser med deres kolossale magtudfoldelse kræver, at små beslægtede lande på 4-5-6 millioner mennesker forener både deres kulturelle og økonomiske styrke, samtidig med at de står sammen om suverænt at påkalde den internationale forståelsespolitik, som verden i dag hungrer efter. Men vi må jo — trods den pessimisme, fejlslagne forsøg indgyder — prøve igen, igen og igen. Skuffelserne, vi har lidt det sidste år, må ikke få os til at tabe troen på, at det nordiske samarbejde stadig vil vokse, omend i langsom vækst.

Lad mig endnu sige om det skandinaviske toldproblem, at selvom Norge ud fra sin egen vurdering af problemet mener, at Norges interesser ikke vil tjenes gennem en nordisk toldunion, er dermed ikke afgjort, at også et nærmere toldpolitisk samarbejde med Sverige på forhånd må opgives. Om mulighederne for et sådant samarbejde kan man selvfølgelig ikke udtale sig med bestemthed, og den svenske opinion i den henseende ligger jo heller ikke helt afklaret, selvom der foreligger udtalelser fra meget betydende side i Sverige, der giver tilslutning til den samme tanke, som jeg har nævnt. Men jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om dette spørgsmål ikke beskæftiger regeringen og kan ventes at indgå i regeringens overvejelser fremover.

De bemærkninger, jeg her har fremsat, er udtryk for, at de toldpolitiske problemer må behandles i et større perspektiv end for en menneskealder siden, ud fra forståelsen af, at Danmark også på dette område indgår som led i et større hele, og at Danmarks økonomiske interesser kræver, at man spiller på flere strenge, at der er en sammenhæng mellem Danmarks interne politik og bestræbelserne for at fremme en international nedsættelse af tolden, og derfor kan disse problemer ikke behandles efter en lineal, sådan som det foreliggende lovforslag gør.

For Danmark må målet være, at al finanstold på almindelige livsformødenheder forsvinder, at al told på råstoffer, der indgår i dansk produktion, ligeledes ophæves, og at beskyttelsestolden gradvis nedsættes under samtidige bestræbelser for, at andre landes tilsvarende toldsatser nedsættes, så